

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

TÜRK GIDA KODEKSİ DEVAM FORMÜLLERİ TEBLİĞİ

(TEBLİĞ NO: 2014/32)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın amacı; devam formüllerinin, tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretim, hazırlama, işleme, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma ve piyasaya arzı ile ilgili şartları ve ürün özelliklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ; özel beslenme amacıyla, sadece anne ve çocuk beslenmesi üzerinde uzmanlaşmış tarafsız bir sağlık çalışanı tarafından bebeğın büyüme ve gelişim ihtiyaçlarına dayanarak farklı bir ay önerilmediği takdirde, altı aydan itibaren bebeklerin özel beslenme amaçlarını karşılayan devam formüllerini ve devam sütünü kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ;

a) 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğine dayanılarak,

b) 2006/141/EC sayılı Bebek Formülleri, Devam Formülleri ve 1999/21/EC sayılı Direktifte Değişiklik Hakkında Komisyon Direktifine uygun olarak,

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

b) Bebek: On iki ayın altındaki yaş grubunu,

c) Küçük çocuk: On iki ay-otuz altı ay arası yaş grubunu,

ç) Devam formülü: Özel beslenme amacıyla, sadece anne ve çocuk beslenmesi üzerinde uzmanlaşmış tarafsız bir sağlık çalışanı tarafından bebeğın büyüme ve gelişim ihtiyaçlarına dayanarak farklı bir ay önerilmediği takdirde altı aydan itibaren bebeklerin giderek çeşitlenen diyetlerindeki başlıca sıvı alımını oluşturan ürünleri,

d) Pestisit kalıntısı: Devam formüllerinde, bir bitki koruma ürününün metabolitlerini ve parçalanma ürünlerini veya reaksiyonu sonucu oluşan ürünlerini de kapsayan kalıntıları

ifade eder.

Ürün özellikleri

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin özellikleri aşağıda verilmiştir:

a) Devam formülü, temel olarak Ek-1'in 2 nci maddesinde yer alan protein kaynaklarını ve doğumdan itibaren bebeklerin özel beslenmesi için uygunluğu genel kabul görmüş bilimsel veriler tarafından kanıtlanmış diğer gıda bileşenlerini içerir. Bu bileşenlerin uygunluğu bilimsel çerçevede Bakanlıkça belirlenir.

b) Devam formülünün temel bileşimi Ek-1'e uygun olmalıdır.

Ek-1'in 2.2 nci maddesinde yer alan protein hidrolizatlarından üretilmiş ve protein içeriği 1,8 g/100 kcal (0,45 g/100kJ) ile 2,25 g/100 kcal (0,56 g/100 kJ) arasındaki devam formüllerinin bebeklerin özel beslenme amacına uygunluğu, bilimsel çerçevede Bakanlıkça değerlendirilir. Bunlar Ek-7'deki değerlere uygun olmalıdır.

c) Devam formüllerindeki faydalanılabilen her bir esansiyel ve yarı esansiyel amino asit miktarları Ek-2'de verilen anne sütü proteinine uygun olmalıdır.

ç) Devam formüllerinin üretiminde, aşağıdaki besin öğelerine ihtiyacı karşılamak amacıyla yalnızca Ek-3'de listelenen;

1) vitaminler,

2) mineral maddeler,

3) amino asitler ve diğer azot içeren bileşikler,

4) diğer besin öğeleri,

kullanılabilir.

d) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler;

1) Bebek ve küçük çocukların sağlığına zarar verecek miktarda herhangi bir madde içermemelidir,

2) Her bir pestisit kalıntı seviyesi Ek-4'de yer alan pestisitlere ait kalıntılar hariç, 0,01 mg/kg'ı aşmamalıdır,

3) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin üretiminde kullanılacak tarımsal ürünlerde Ek-5'de belirtilen pestisitler kullanılamaz. Ancak tarımsal üretimde kullanılmadığı halde analiz sonucunda belirlendiği takdirde, kalıntı limitinin 0,003 mg/kg'ı aşmaması durumunda bu pestisitler kullanılmamış olarak değerlendirilir.

e) Devam formüllerinin beslenme referans değerleri Ek-6'ya uygun olmalıdır.

(2) Bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilen limitler, üretici tarafından verilen kullanım talimatına göre hazırlanan veya doğrudan tüketime hazır olarak satışa sunulan devam formüllerine uygulanır.

(3) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde, 18/03/2010 tarihli ve 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu gereğince genetik yapısı değiştirilmiş organizma (GDO) ve ürünlerinin kullanılması yasaktır.

Katkı maddeleri

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerde kullanılan katkı maddeleri, 30/6/2013 tarihli ve 28693 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur. Bu ürünlerde, ham maddeden veya diğer bileşenlerden taşınan ancak devam formüllerinde

kullanımına izin verilmeyen katkı maddeleri bulunamaz.

Aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde aroma vericiler ve aroma verme özelliği taşıyan gıda bileşenleri kullanılamaz.

Bulaşanlar

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerdeki bulaşanların miktarları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Hijyen

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda Hijyeni Yönetmeliği ile 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Veteriner ilaçları tolerans düzeyleri

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerde bulunabilecek veteriner ilaçları kalıntı düzeyleri, 4/5/2012 tarihli ve 28282 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Hayvansal Gıdalarda Bulunabilecek Farmakolojik Aktif Maddelerin Sınıflandırılması ve Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Ambalajlama

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin ambalajları, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncümükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

Etiketleme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünler, 29/12/2011 tarihli ve 28157 3 üncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinde yer alan hükümlere uygun olur.

(2) Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğindeki kuralların yanında aşağıda belirtilen kurallara da uyulur:

a) Devam formülleri eğer tamamen inek sütü veya keçi sütü proteinlerinden üretilirse "devam sütü" ifadesi,

b) Ürünün, sadece altı ayın üzerindeki bebeklerin özel beslenmesi amacıyla ve diyetinin bir parçası olarak kullanıma uygun olduğuna, yaşının ilk altı ayı boyunca anne sütü yerine kullanılmaması gerektiğine ve altı aydan farklı bir ayda tamamlayıcı beslenmeye başlama kararının sadece anne ve çocuk beslenmesi üzerinde uzmanlaşmış tarafsız bir sağlık çalışanı tarafından bebeğin büyüme ve gelişim ihtiyaçlarına dayanılarak yapılabileceğine dair ifade,

c) Tüketime hazır ürünün 100 mL’sinin içerdiği protein, yağ ve karbonhidrat ile yararlanılabilen enerjinin kcal ve kJ olarak sayısal değerleri, Ek-1’de belirtilen her bir mineral ve vitamin ile ilave edilmesi halinde kolin, inositol ve karnitin ortalama sayısal değerleri,

ç) Ürünün uygun hazırlama ve saklama talimatı,

d) Ürünün uygun olmayan hazırlama, saklama şeklinin sağlığa zararlı olacağına dair uyarı

etikette yer almalıdır.

e) Tüketime hazır ürünün 100 mL'sinde bu Tebliğin 12 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yer almayan, ancak Ek-3'te yer alan besin öğelerinin ortalama sayısal değerleri,

f) Tüketime hazır ürünün 100 mL'sindeki vitamin ve minerallerin sayısal değerlerinin yanı sıra Ek-6'da yer alan beslenme etiketlemede kullanılacak referans değerlerini karşılama yüzdesi (%)

etikette yer alabilir.

g) Devam formüllerinin etiketi, anne sütüyle beslenmeyi engellemeyecek ve ürünün uygun kullanımı hakkında gerekli bilgiyi sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Ürün etiketinde "insana özdeş", "anne gibi", "adapte" veya benzeri kelimelerin kullanımı yasaktır.

ğ) Devam formülleri, tüketicilerin bu tip ürünleri açıkça birbirinden ayırt edilebilmesini mümkün kılacak ve böylece devam formülleri ve Türk Gıda Kodeksi Bebek Formülleri Tebliğinde tanımlanan bebek formülleri arasında herhangi bir karışıklık riskini önleyecek şekilde etiketlenmelidir.

h) Bu Tebliğin 12 inci maddesinin ikinci fıkrasının (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan ifadelere aynı zamanda;

1) Ürünün tanıtımında; özellikle devam formüllerinin şekli, görüntüsü veya ambalajı, kullanılan ambalaj materyali ve son tüketiciye satış veya dağıtım noktasındaki sergilenme şeklinde,

2) Reklamında da,

uyulmalıdır.

Taşıma ve depolama

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin taşınması ve depolanması, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin gıdaların taşınması ve depolanması ile ilgili hükümlerine uygun olur.

Numune alma ve analiz metotları

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerden Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak numune alınır, ulusal veya uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanır.

Özel hükümler

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğdeki hükümlere uymayan gıdalar devam formülü olarak satışa sunulamaz veya tanıtılamaz.

İdari yaptırım

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğe aykırı davranışlar hakkında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 17 – (1) 4/9/2008 tarihli ve 26987 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Devam Formülleri Tebliği (Tebliğ No: 2008/53) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğın yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri 1/8/2015 tarihine kadar bu Tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

(2) Bu Tebliğın yayımı tarihinden önce faaliyet gösteren gıda işletmecileri, bu Tebliğ hükümlerine uyum sağlayana kadar 17 nci madde ile yürürlükten kaldırılan tebliğ hükümlerine uymak zorundadır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Tebliğ Ekleri